



ISOJOKI RIMPIKANGAS

TUULIVOIMAPUISTON ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2013

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	1
ARKISTO-JA REKISTERITIEDOT:	1
1 Johdanto.....	2
2 Inventointialue	2
2.1 Topografia.....	2
2.2 Tutkimushistoria ja lähistön kohteet	3
3 Menetelmät.....	3
3.1 Esityövaihe.....	3
3.2 Kenttätöiden toteuttaminen, dokumentaatio ja inventoinnin jälkityöt	3
4 Havainnot	4
5 Tulokset.....	5
6 Lähteet	5

Kartat:

Kartta 1. Inventointialueen sijainti on merkitty kartalle punaisella suorakaiteella (MK 1:50 000).....	1
Kartta 2. Ote Isojoen Rimpikankaan tuulivoimaloiden sijoitus suunnitelmasta ja parannettavista teistä (J. Leppinen 21.12.2012). Ei mittakaavassa.....	2
Kartta 3. Karttaan on merkitty maastossa tarkastetut alueet (punainen rasteri) sekä lähistön tunnetut muinaisjäännöskohteet. (MK 1:20 000).....	4

Taustakartat:

Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 08/2013 aineistoa
http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lisenssi_versio1_20120501

ISOJOEN RIMPIKANKAAN TUULIVOIMAPUISTO TUULIVOIMAPUISTON ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2013

TIIVISTELMÄ

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti arkeologisen inventoinnin Isojoen Rimpikankaan tuulivoimapuiston suunnittelualueella. Inventoinnin kenttätöitä tehtiin 19.9.2013, ja niistä vastasi arkeologi (FM) Kalle Luoto. Maastotöihin osallistui myös arkeologi (FM) Tapani Rostedt. Koska alueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä, keskityttiin inventoinnissa etsimään uusia muinaisjäännöksiä tuulivoimaloiden rakennuspaikoilta sekä arkeologisesti potentiaaleilta alueilta. Selvityksessä huomioitiin niin esihistorialliset kuin historiallisenkin ajan muinaisjäännökset, ja sen kustannuksista vastasi Lagerwey Development Oy. Inventoinnissa ei havaittu tuulivoimalan paikoilla kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita.

ARKISTO-JA REKISTERITIEDOT:

Tutkimuksen laji:	Tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Inventoija:	FM Kalle Luoto ja FM Tapani Rostedt
Kenttätöaika:	19.9.2013
Peruskartta:	1234 01
Inventointialueen sijainti: ETRS-TM35FIN	P: 6898 200- 6899 600 I: 232 200- 234 800
Tutkimusten rahoittaja:	Lagerwey Development Oy
Alkuperäinen tutkimuskertomus:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy, arkisto
Kopiot:	Lagerwey Development Oy Museovirasto
Löydöt:	Ei löytöjä.
Aikaisemmat tutkimukset:	Katiskoski 1990: Isojoen esihistoriallisten kohteiden inventointi 1990 Katiskoski 1991: Isojoen esihistoriallisten kohteiden täydennysinventointi 1991



Kartta 1. Inventointialueen sijainti on merkitty kartalle punaisella suorakaiteella (MK 1:50 000).

Pohjakartta © Maanmittauslaitos 2013.

2.2 Tutkimushistoria ja lähistön kohteet

Isojoen perusinventointi on tehty vuosina 1990 ja 1991 Museoviraston tutkija Kaarlo Katiskosken toimesta. Katiskosken mukaan erityisen laaja asuinpaikka-alue sijaitsee kirkonkylän luoteispuoleisen Rimpikankaan muinaisella rantaterassilla. Rimpikankaan alueella on suoritettu soranoton vuoksi koekaivauksia (Kankkunen 1991 & 1993). Soranoton vuoksi kohde oli jo tuolloin osin kuorittu ja tuhoutunut. Tutkimuksia jatkettiin vuonna 1993. Koekaivausten Tutkimusalueelta tuli löytöjä runsaasti. Niihin kuuluu mm. kvartsi- ja kivilajiesineitä, iskoksia ja ytimiä. Lisäksi löydettiin palanutta luuta. Löydöt keskittyivät pintakerrokseen ja osa niistä liittyi lika- tai kulttuurimaahan. Lisäksi irtolöytöjä on koko muinaisen rantaterassin alueelta. Tutkimuksia on jatkettu vuosina 1999 ja 2000. Tutkimuksissa havaittiin, että alueella sijaitsee mesoliittinen asuinpaikka.

Vuoden 2013 kohteena olleen tuulivoimaloiden suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseva muinaisjäännöskohde "Rimpikangas SE/2" (mj rek tunnus 151010012) sijaitsee noin 700 m kaakkoon voimalanpaikasta 5. Samasta voimalanpaikasta noin 900 m itään sijaitsee muinaisjäännös "Rimpikangas E/1" (mj rek tunnus 151010011). Kohteiden korkeus on merenpinnasta vaihtelee välillä 90 – 102 mpy. Hieman kauempana edellisistä Isojoen uoman lounaispuolella, joesta noin 500 metriä, laajan Rimpikankaan kaakkoisreunassa, viljelysmaalla sijaitsee kivikautinen asuinpaikka Ahola N (mj rek tunnus 151010055).

3 Menetelmät

3.1 Esityövaihe

Esityövaiheessa tarkasteltiin muinaisjäännösrekisterin tietoja koskien alueen ja sen lähistön kiinteitä muinaisjäännöksiä ja tutustuttiin inventointialueen vesistö- ja tutkimushistoriaan sekä alueen lähistöllä suoritettuihin arkeologisiin inventointeihin. Aluetta kuvaavia historiallisia karttoja etsittiin niin Jyväskylän yliopiston sähköisestä julkaisuarkistosta (JYX) kuin Kansallisarkiston digitaaliarkistostakin. Kartoista kävi ilmi, että inventoitava alue on ollut kylien välistä takamaata aina 1800-luvulle saakka. Asutushistoriallisten kohteiden löytymistä alueelta pidetään epätodennäköisenä.

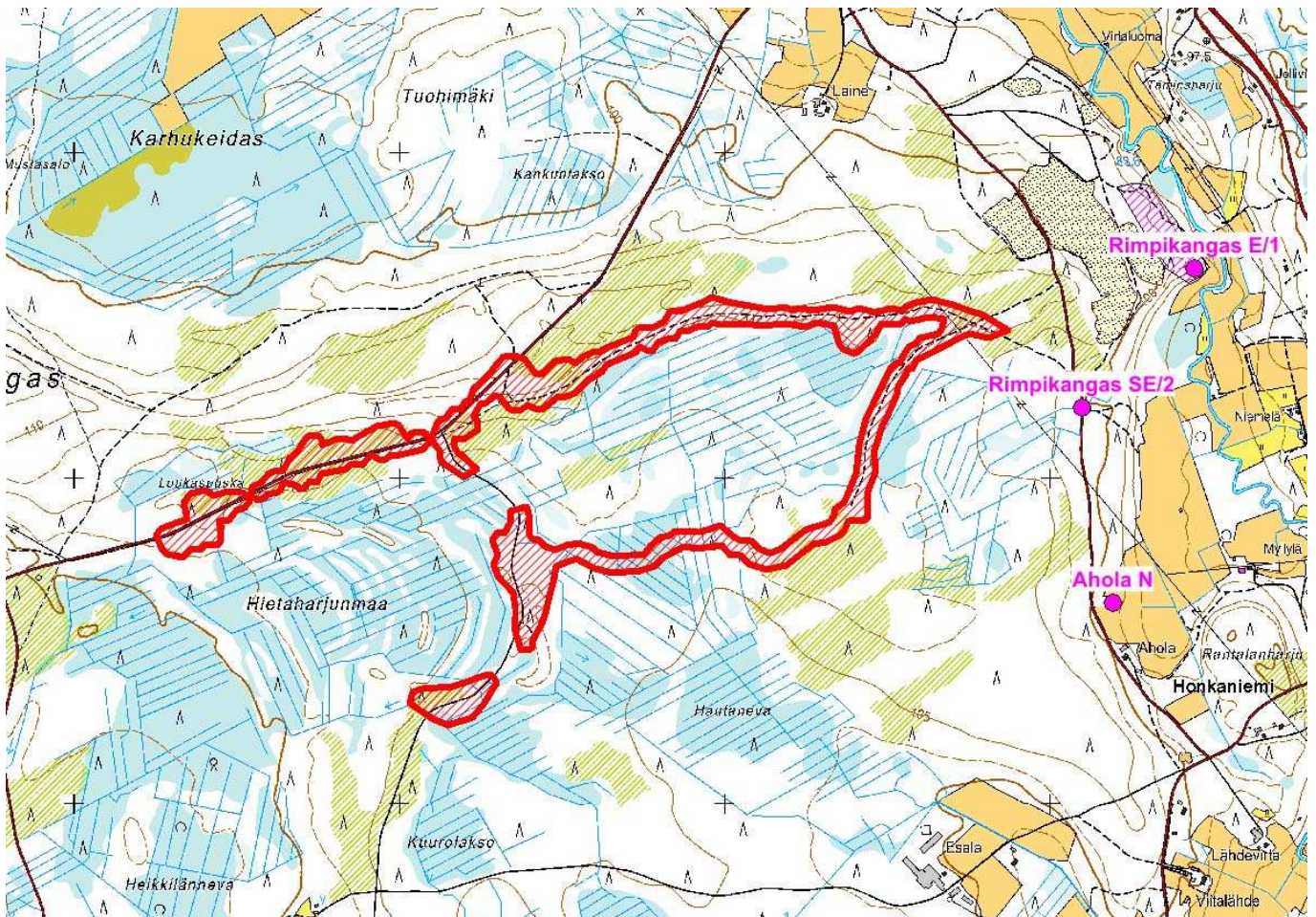
3.2 Kenttätöiden toteuttaminen, dokumentaatio ja inventoinnin jälkityöt

Inventoinnin kenttätöitä tehtiin 19.9.2013. Inventoinnissa etsittiin uusia arkeologisesti potentiaaleilta alueilta. Inventoinnissa huomioitiin niin esihistorialliset kuin historiallisenkin ajan muinaisjäännökset. Inventointimetodina oli kentällä käytössä silmämääräinen havainnointi sekä tuulenkaatojen, ojaileikkausten ja alueelle aiemmin kaivettujen soranottokuoppien ja maaperätutkimuskuoppien leikkausten esillä olevien maannosten tarkempi havainnointi. Myös koekuoppien kaivamiseen oli varauduttu, mutta se ei ollut tarpeen alueen maannoksen ollessa hyvin esillä edellä mainituista syistä.

Tuulivoimapuiston alueella sijaitsi useita soranottoon ja maaperän analysoimiseen tarkoitettuja kaivantoja, joiden profiilit voimalanpaikkojen lähiympäristössä tarkastettiin huolellisesti. Tarkastetuilla tielinjauksilla tarkastettiin itse linjauksen lisäksi välittömästi sen läheisyydessä olevien oja- ja tieleikkausten profiilit. Leikkauksissa tai muulla linjanosalla ei havaittu mitään arkeologisesti mielenkiintoista.

Kohteita ja inventoinnin kulkua dokumentoitiin sanallisen kuvauksen lisäksi ottamalla digitaalivalokuvia ja paikantamalla tehdyt havainnot satelliittipaikanninta (tarkkuus +/- 5 - 10 m) käyttäen. Raportin koordinaatit on ilmoitettu ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatteina. Jälkityövaiheessa digitaalivalokuvat luetteloidiin Kulttuuriympäris-

töpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon ja kartat piirrettiin puhtaaksi käyttäen Map Info- GIS paikkatieto-ohjelmistoa.



Kartta 3. Karttaan on merkitty maastossa tarkastetut alueet (punainen rasteri) sekä lähistön tunnetut muinaisjäännöskohteet. (MK 1:20 000).

Pohjakartta © Maanmittauslaitos 2013.

4 Havainnot

Inventoinnissa ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä tai muista arkeologisista, kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista. Alueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien maanäyte- ja sorakuoppahavaintojen perusteella maannos alueella on lähinnä hiekkaa tai moreenia. Läpikäytyjen kaivantojen profiileissa ei ollut havaittavissa mitään arkeologisesti mielenkiintoista. Tielinja voimalanpaikalta 7 kohti voimalanpaikkaa 8 sijaitsi soisella alueella, jolla oli suoritettu metsänhoitotoimenpiteitä jokin aika sitten. Tällä osa-alueella havaintomahdollisuudet olivat vain kohtuulliset, tosin aluetta ei voitane pitää potentiaalisena muinaisjäännösalueena. Alueen maannosta voitiin kuitenkin havainnoida metsäkoneiden jättämistä urista. Rimpikankaan laen metsäautotien reunat ja ojaleikkaus oli useissa paikoin hyvin havainnoitavissa. Lisäksi linjauksen lähellä sijaitsi vanhoja sorakuoppia, joiden profiilit tutkittiin. Ojien tai sorakuopan profiileissa ei ollut havaittavissa mitään arkeologisesti mielenkiintoista.



Kuva 1. Maastoa voimalanpaikan 9 ympäristössä. Kuva: Kalle Luoto.

5 Tulokset

Isojoen Rimpikankaan tuulivoimaloiden sijoitusuunnitelman mukaan toteutetussa arkeologisessa inventoinnissa ei havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia, kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita.

27.9.2013

Kalle Luoto

FM, arkeologi

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy

6 Lähteet

Niukkanen, Marianna 2009. Historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset, tunnistaminen ja suojelu. Museoviraston Rakennushistorian osaston oppaita ja ohjeita 3.

Kurkinen Ilpo 1973. Soravarojen arviointi TVL:n Vaasan piirissä. Geologinen tutkimuslaitos 1973

Digitaaliset lähteet:

Museovirasto, Kulttuuriympäristö rekisteriportaali, Muinaisjäännösrekisteri.
http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/read/asp/r_default.aspx (8.7.2012)

Museovirasto, Kulttuuriympäristö rekisteriportaali, Muinaisjäännösten hankerekisteri.
<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx> (8.7.2013)